

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM

POGOVORA PREDSEDNIKA VLADE RS BORUTA PAHORJA ZA ODDAJO »ODMEVI« NA TELEVIZIJI SLOVENIJA

30. december 2008

ROSVITA PESEK: Glede na to, da je bilo leto 2008 volilno leto in da se je po štirih letih zamenjala vodilna stranka na oblasti, dvomov o tem, kdo bo naš prvi sogovornik v Odmevih, verjetno ni.

PETRA BEZJAK: Borut Pahor je pri svojih 25-ih letih vstopil v vrh slovenske politike in sicer Centralni komite ZKS ob koncu študija politologije na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo konec 80-ih let. Naš arhiv hrani eno njegovih najbolj zgodnih izjav iz januarja 1990.

BORUT PAHOR (januar 1990): Poglejte, v Evropo '92 bodo šle države, ki brezpogojno spoštujejo osnovne in seveda vse ostale človekove pravice. Mi ne moremo v Evropo '92 s tridesetimi političnimi procesi ta trenutek. Zveza komunistov seveda nima in ne sme imeti te pristojnosti, da ustavi ali sproži, čeprav žal, politične procese.

PETRA BEZJAK: Rojen Postojnčan, ki živi v Šempetru pri Novi Gorici se je prvič pomeril na prvih demokratičnih volitvah leta 1990 in bil izvoljen za enega od 240 delegatov republiške skupščine in za delegata v najvplivnejšem, družbenopolitičnem zboru. Kmalu po volitvah je njegova stranka ZKS - Stranka demokratične prenovе, sestavila vlado v senci, katere pomemben član je bil tudi Borut Pahor. Od leta 1990 pa do letošnje jeseni je bil za poslanca izvoljen na prav vseh volitvah. V mandatu 2000 do 2004 pa je tudi predsedoval Državnemu zboru in marsikdaj zaradi popustljivosti do opozicije razjezil tudi lastne poslance. Zadnja štiri leta je bil poslanec v Evropskem parlamentu, kljub temu, da ni hotel kandidirati za to mesto, a so bili, tako kot lani, ko se je odločal za kandidaturo predsednika države, vplivi strankarskih članov nanj močnejši. Pahor je že od vstopa v politiko veljal za osebo, ki ima poseben interes do zunanjepolitičnih vprašanj. Sodeloval je pri oblikovanju prvega Zakona o zunanjih zadevah, sprejetega dva meseca pred osamosvojitvijo Slovenije, ko je bil tedaj republiški sekretar za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel. Tako kot Rupel, je bil tudi eden bolj odločnih zagovornikov vstopa v NATO, o čemer je moral prepričevati strankarske kolege. Danes pa mu koalicijski partnerji in v precejšnji meri tudi javnost zamerijo odločitev, da je Rupla sprejel za svetovalca v lastnem kabinetu. Volilni rezultat prenoviteljev in kasneje Združene liste socialnih demokratov se je iz volitev v volitve nižal. Leta 1997 pa je 34-letni Pahor prevzel predsedovanje stranke iz rok Janeza Kocijančiča.

BORUT PAHOR (15.3.1997): Jaz zelo verjamem, da imamo Slovenci zemljo, da imamo znanje in da imamo marljivost ljudi. In če bomo znali paziti na te tri edine pomembne resurse, ki jih imamo, biti pri tem strpni, imamo možnost, da postavimo tukaj v Srednji Evropi eno državo, ki utegne biti zgled neke uspešne države, v kateri je prijetno živeti.

PETRA BEZJAK: Tako, kot je veljalo za dr. Janeza Drnovška, bi lahko rekli, da je bil Pahor do nedavnega v koaliciji z lastno stranko - zdaj se imenuje Socialni demokrati - kar pomeni, da je prve bitke za uveljavitev svojih stališč najprej izbral v lastni stranki. Zadnje septembrske volitve pa je najverjetneje zmagal tudi zato, ker so si volivci zapomnili eno njegovih glavnih političnih obljub, ki nosi novost v dosedanjo politično kulturo in sicer, da v Sloveniji po menjavi oblasti ne bo kadrovskega cunamija in da bo pri kadrovanju na prvem mestu strokovnost in ne politična pripadnost. Opozicija mu kadrovske spremembe po volitvah redno seštevava in kadrovski števec kaže zdaj številko 25. Pahor pa zatrjuje, da s to obljubo njegova vlada stoji ali pade, kar je še najtežje dojeti koalicijskim partnerjem, pa tudi lastnim članom stranke. Verjetno tudi zato objave prvih volilnih izidov ni pričakal v velikim navdušenjem.

BORUT PAHOR (september 2008): Sodeč po rezultatih vzporednih volitev ja, ampak tisti, ki ima zadnjo besedo, je Državna volilna komisija. In potrebno je počakati, da da rezultate. Ne veljam za zaletavega človeka in tudi zdaj ne čutim potrebe po tem. Sem pa zadovoljen z rezultatom, je zelo dober.

ROSVITA PESEK: Naš gost je predsednik vlade, gospod Borut Pahor. Gospod Pahor, ko sva skupaj gledala tale prispevek, čemu ste se tako prisrčno nasmejali?

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Pomislil sem, da ker sem bil zraven od začetka naše države, da za državo velja, da postaja vse zrelejša, jaz pa vidim, da se osebno staram.

ROSVITA PESEK: Če začneva pri vašem vstopu v politiko. Jugoslavija razpada, komunizem propada, vi pa vstopite v Centralni komite ZKS. Zakaj?

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: No, to je bil buren čas sprememb. Jaz sem takrat imel tudi drugo možnost, da grem v Združene države, pa se nisem za to odločil. Odločil sem se, da pristopim k liberalnemu krilu partije. Ni bilo sicer njeno ravnanje takrat bistveno za demokratične spremembe, to gre zasluga opoziciji, vendar pa je bila zaslužna za to, da prvič Slovenija ni bila zgodovinski zamudnik pri demokratičnih spremembah in drugič, da so se te zgodile po mirni poti. In sem vesel, da sem bil takrat zraven.

ROSVITA PESEK: Dva meseca, tri mesece po volitvah poleti leta 1990 ste prenovitelji ustanovili vlado v senci. Tudi vi ste bili njen del. Če bi vam kdo takrat dejal, tovariš Pahor, čez 18 let boste vi predsednik vlade in bo gospod Janez Janša vam sestavljal vlado v senci, kaj bi si mislili takrat?

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: No vprašal bi ga, katera od teh dveh stvari je manj verjetna.

ROSVITA PESEK: Če pogledamo vašo najbolj pogosto obljubo, volivci so si jo pošteno zapomnili, kar dve tretjini volivcev zdaj, ko še niti ni minilo 100 dni od vašega vladanja, nekako podpirata vašo politiko. Ko pa gre za neko zelo konkretno osebo, konkretno zadevo, se pa ti dve tretjini obrneta v drugo smer. Zakaj mislite, da je tako, da naenkrat izgubite podporo za čisto konkretno imenovanje, recimo Dimitrija Rupla?

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Dr. Rupel je, ker je bil 20 let sopotnik slovenske politike, seveda že sam po sebi kontroverzna osebnost. Prav gotovo del javnosti ne odobrava tega, kar je kot politik počel, toda on je sedaj na položaju uradnika. In to razliko bi rad poudaril. Sedaj o njem govorimo, kot o uradniku in ne kot o politiku. On nima politične funkcije, on ima uradniško funkcijo in če bi se jaz odločil, da recimo prekinem sedaj zaradi jeze dela javnosti sodelovanje z njim, bi pravzaprav ravnal v temeljnem nasprotju z mojimi načeli, da lahko nekdo, ki ima znanje in ki ima izkušnje - in dr. Rupel ima obojega na področju zunanje politike - da ne more opravljati svojega dela v prid države, tokrat na uradniškem položaju.

ROSVITA PESEK: Začudenje in nasprotovanje je bilo slišati tudi v vrstah koalicije, ali predvsem, da tako rečem, v vrstah koalicije. In če tako vprašamo ljudski glas, velikokrat rečejo, da tega pritiska koalicije, svojih političnih prijateljev pravzaprav, ne boste vzdržali do konca mandata. Ali vi osebno te pritiske, te ambicije, da bi vendar stranke, ki sestavljajo vlado, bolj korenito posegale po pozicijah v družbi, čutite in kako?

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Gotovo se čutijo, vendar pa jih je manj, kot jih je bilo na začetku mandata, zato ker smo tudi z nekaterimi svojimi odločitvami jasno pokazali, da želimo stati za obljubami, ki smo jih dali. Tudi odločitev za ustanovitev Kadrovske-akreditacijskega sveta prejšnji teden je ponovno ilustrirala našo odločnost, da nova praksa premaga staro. Ne morem reči, da gre vse tako, kot sem si želel na začetku, vendar pa počasi, a zanesljivo nova paradigma zmaguje. Kot sem dejal v enem od prispevkov 18 let nazaj, poleg lepote te dežele, poleg njene lege, ki jo ima, imamo Slovenci ljudi in če ne bomo med nami dejansko omogočili, da pride na vrh vsakdo, ki kaj zna in kaj ve, se bomo odrekli tistemu, kar dejansko edino imamo. To so naši talenti. Se pravi, s to kadrovske politiko uspemo, ali ne, govorim zase in za vlado, ki ji predsedujem.

ROSVITA PESEK: Vam je kdaj žal, da ste vstopili v politiko?

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Ne. Politika je moja ljubezen in prav gotovo se bo nekoč zgodilo, da mi bodo ljudje odrekli zaupanje. Takrat bo potrebno poiskati drugo delo, opravljal ga bom enako vestno, enako predano, vendar pa ne s tako ljubeznijo, zagotovo ne, kot to delam v politiki.

ROSVITA PESEK: Hvala vam, ker ste prišli v naše zadnje Odmeve v letu 2008. Mi vemo, da boste našim gledalcem voščili v silvestrski oddaji, točno opolnoči. Zato posebnega voščila tudi v Odmevih ne prosimo. Bi vam pa mi zaželeli eno odlično leto 2009 in upamo, da se bo kaj odličnosti preneslo tudi na nas, državljane.

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Hvala lepa za to prijaznost in upam, da bomo skupaj zmagali.

ROSVITA PESEK: Hvala za pogovor.